

Η ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΕΡΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Π. Πατρῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ
Γερμανοῦ καὶ ὁ Ἀρχιδιάκονος Αὐτοῦ
Γαβριήλ ὁ Σίφνιος.

Α'

Η ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΕΡΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821

Μία τῶν Ἐπισκοπῶν τῆς Πελοποννήσου, ἦν ἐκλείσαν περίσεμνοι ἱεράρχαι καὶ γεγονότα, ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν διεδραματίζοντο τὰ μεγαλουργήματα τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, καὶ συνεγράφετο, διὰ τοῦ αἵματος μυριάδων ἔθνομαρτύρων, ἢ ἐπεποιῶτα τῶν ἡρωικῶν κατορθωμάτων τῶν γενναίων καὶ ἀκαταγωνίστων ἐλευθερωτῶν τῆς Πατρίδος μας, ὑπῆρξεν ἡ Ἐπισκοπὴ Κερνίκης ἢ Κερνιτζῆς καὶ Καλαβρύτων, ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἑποίας ἐξέσπασε τὸ ἠφαίστειον τοῦ πόνου τῆς σκλαβιάς, καὶ ἤνυξε τὸν κρατῆρα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἡ Ἑλληνικῆ ψυχῆ, καὶ ἐξέχυσεν ἀπὸ τῆς Λαύρας τὴν λάβαν τῆς αὐτοθυσίας τῆς, διὰ μέσου τῶν βουνοσειρῶν καὶ χαραδρῶν τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἐπυρπόλησε πᾶσαν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, καὶ διέδωσε τὰς φλόγας τῆς Ἐλευθερίας εἰς πᾶσαν γωνίαν ἑλληνικῆς γῆς, καὶ εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν.

Εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν ἐλάμπρυνεν ὁ θαυμάσιος ἱεροκήρυξ καὶ Ποιμὴν τῆς Ἡλίας ὁ Μηλιάτης, κατὰ τὸν 15' αἰῶνα, Ἐπίσκοπος, πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ κατ' αὐτὴν, ὑπῆρξεν ὁ Προκόπιος, ὅστις ὑπέγραψεν ἐν Πάτραις, μετὰ τοῦ Π. Πατρῶν Γερμανοῦ καὶ ἄλλων διαπρεπῶν ἀνδρῶν καὶ πατριωτῶν ἐνθέρμων τὴν περίφημον ἐκείνην προκήρυξιν πρὸς τοὺς Προξένους τῶν Χριστιανικῶν Δυναμειῶν, τὴν ἐπομένην τῆς κηρύξεως τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξηγοῦσι τοὺς λόγους, οἵτινες ὤθησαν αὐτοὺς εἰς τὸ ἀποφασιστικὸν διάδημά των, καὶ ἤτις, διασωθεῖσα εὐτυχῶς ἐν πρωτοτύπῳ ὑπὸ τοῦ Σπηλιάδου, ἔχει ὡς ἑξῆς :

· Οἱ Ἕλληνες τυραννούμενοι πάντοτε ἐπὶ πλέον ἀπὸ τοὺς τούρκους, οἱ ὅποιοι ὠρπίσθησαν νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσωιν, ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως ν' ἀποσελῶσι τὸν ζυγὸν ἢ ν' ἀποθάνωσιν. Ἠγέρθημεν νὰ λάβωμεν τὰ δίκαιά μας, καὶ εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι πᾶσαι αἱ Χριστιανι-

καὶ Δυνάμεις, θὰ γνωρίσωσι τὴν δικαιοσύνην τοῦ ἀγῶνος μας, καὶ ὄχι μόνον δὲν θὰ παρεμβάλωσι προσκόμματα εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ θὰ μᾶς βοηθήσωσιν, ἀναπολοῦσαι ὅπως οἱ πρόγονοί μας ὠφέλησαν τὴν ἀνθρωπότητα. Ταῦτα κοινοποιοῦντες πρὸς ὑμᾶς, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς προμηθεύσητε τὴν εὐνοίαν τῆς Ἀυγούστης Ἀδελφῆς σας. 26 Μαρτίου.

† Ὁ Π. Πατρῶν Γερμανὸς

† Ὁ Κερνίκης Προκόπιος

Ἀνδρέας Ζαΐμης

Ἀνδρέας Λόντος

Μπειζέλος Ροῦφος

Σ. Θεοχαρόπουλος

Ἰωανν. Παπαδιαμαντιόπουλος

Ὁ διαπρεπὴς ἱστορικὸς Pouqueville ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ Histoire de la regénération de la Grèce t. I. page 355 ὀνομάζει τὴν ἀνωτέρω προκήρυξιν : Manifeste des Hellènes aux consules des puissances Chretiennes à Patras.»¹

Τῆ 3 Ἀπριλίου 1821 καταληφθεῖσης τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν ὑπὸ τοῦ Γιουσούφ Πασσᾶ ἐπέστρεψε μετὰ τῶν συναγωνιστῶν του στρατιωτικῶν τε καὶ Πολιτικῶν εἰς Καλαβρυτα καὶ ἐξηκολούθησεν ἐκεῖ μετ' αὐτῶν συνεργαζόμενος μεθ' ὑπερμέτρου ζήλου καὶ ἀκαταβλήτου ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν υποθέσεως μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐπισυμβᾶς ἀτυχῶς τῷ 1824 κατὰ Ἰούλιον, ἐστέρησε τοὺς μὲν ἀποτελοῦντας τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐνὸς σεμνοῦ καὶ ἐναρέτου καὶ ἐνθουσιώδους Ποιμένου, τὴν δὲ Ἐπανάστασιν ἐνὸς ἐκ τῶν σοβαρωτέρων καὶ θερμότερων συνεργατῶν καὶ ὑποστηρικτῶν τῆς. Περὶ τοῦ Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων Προκόπιου ὀλίγον ἠσχολήθησαν οἱ Ἱστορικοὶ μας, οἱ ἐγγύτεροι χρονολογικῶς πρὸς αὐτόν καὶ διὰ τοῦτο πλὴν τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, καὶ ὅσων περὶ αὐτοῦ ἀναφέρουσιν οἱ Διοικηταὶ τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρύτων, τῶν τεσσάρων σεμτίων αὐτῆς, καὶ ἄτινα κατωτέρω θὰ ἴδωμεν ἐν τῷ δημοσιευθησομένῳ αὐτοσίφῳ ἐγγράφῳ αὐτῶν, οὐδὲν ἕτερον δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν, εἰ μὴ τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ Δαμασκηνὸς Ἀποστολίδης, ἐν τῷ Κιτιορικῷ τῆς Ἁγίας Λαύρας (ἐν Ἀθήναις τύποις Βεργιανίτου 1905) σελίς 67, ἀναφέρει Ἐπίσκοπον Καλαβρύτων Κύριλλον καὶ Ἀρχιδιάκονον τοῦ Π. Πατρῶν τὸν Θεόφιλον Βλαχοπαπαδόπουλον, ἐν ᾧ οὔτε Ἐπίσκοπος Καλαβρύτων ὑπῆρχεν ἕτερος παρὰ τὸν Προκόπιον οὔτινος ὁ πλήρης τίτλος ἦτο

1. Σπηλιάδου Ἀπομνημονεύματα τόμος Α' σελ. 60.

Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων, οὔτε ὁ Θεόφιλος ἦτο τότε ἀρχιδιάκονος, καθόσον ὡς δὲ φέμεθα ὁ Γερμανὸς εἶχε δύο ἀρχιδιάκονους τὸν Γαβριὴλ Ἀντωνιάδην, τὸν ἐκ τῆς νήσου Σίφνου καὶ τὸν Δαμασκηνὸν Πολίτην. Τὸν ἀνωτέρω Κύριλλον ἀναφέρει καὶ ἀλλαχοῦ ἐν τῷ ἔργῳ του τῷ μεστῷ ἀνακριθειῶν ἱστορικῶν. Ἐνῶ δὲ τοῦ ἀνυπάρχοντος τούτου Κυρίλλου οὐδὲ μία σώζεται ἐπιστολὴ σχετικὴ πρὸς τὰ σπουδαῖα περιστατικὰ γεγονότα, ἀπὸ τῆς 102 σελίδος τοῦ αὐτοῦ ἔργου παραθέτει δέκα ἐπιστολάς τοῦ πραγματικοῦ Ἐπισκόπου Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων Προκοπίου, ἃς οὗτος μετὰ τῶν προκρίτων τῶν Καλαβρύτων ἔγραψε καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Ἡγούμενον καὶ τοὺς Πατέρας τῆς Μονῆς, ἐξ ὧν καταφαίνεται πράγματι τὸ θερμότατον ἐνδιαφέρον μεθ' οὗ ἀνεμίχθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἐπανάστασιν. Ἀρκούμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τὴν πρώτην παράγραφον τῆς ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου α. π. κδ' ἐπιστολῆς του, ἔχουσαν οὕτω: «Ἡ φωνὴ τῆς Πατρίδος προστάζει ὄλους κοινῶς τὰ κινδυνῶναι μὲ τὰς ἀναλόγους δυνάμεις εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας σκοπούς...καὶ μόνον ἐπιθυμοῦμεν νὰ αὐξάνη μέχρι τέλους ἡ εἰς τὰ καλὰ προθυμία σας ἐθελουσίως...Προσέχετε ὅμως μὴν ἐκλάβητε μὲ ἀδιαφορίαν τὴν μεγαλειτέραν ἀνάγκην, τὸ ὅποσον δὲν ἐλπίζομεν, διότι τότε ὄχι μόνον ἡ Πατρίς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς ὀνομάσῃ μέλη σεσηπῶτα, ἀλλὰ καὶ ἡ Διοίκησις χωρὶς ἄλλο θέλει μεταχειρισθῆ τὴν ἀδυστηρότητα ὅπου πρέπει...»

Ἐν τοῖς ἐφεξῆς θὰ ἀσχοληθῶμεν περὶ τῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου Ἱεράρχου.

Β'

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Ὁ ἀειμνήστος Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ Τριακονταετηρίδι (σελ. 17) ἀναφέρει, ἐν σχέσει πρὸς τὴν χηρεύσαν Ἐπισκοπὴν Κερνίκης, ὅτι «κατὰ τὸ ἔτος 1824 τελευτήσαντος τοῦ Κερνίκης, ἐφώρευε τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτὸς ὁ Μητροπολίτης αὐτῆς, ὁ Π. Πατρῶν Γερμανός. Καὶ τούτου δ' ἐφεξῆς τῷ 1826 Μαΐου 30 ἀποβιώσαντος, ἐπετρόπευσε κἀκείνης καὶ αὐτῆς τῆς Μητροπόλεως Πατρῶν ὁ Εὐδοκιάδος ἐπώνυμος Ἐπίσκοπος Γρηγόριος μέχρι τοῦ 1828. Τότε δὲ εἰς μὲν τὰς Π. Πάτρας πέμπεται τοποτηρητῆς ὁ ἀπὸ Ἀγκύρας Ἀγαθάγγελος μέχρι τοῦ 1832, εἰς δὲ τὴν Κερνίκην τῷ 1828 ἐπετρόπευσεν, ὁ τότε πρὸς Ἑλληνας ἐκ τῆς Κερκύρας (ὅπου διέτριβεν) Ἐπίσκοπος (τοῦ Ἡρακλείας), Μετρῶν Μελέτιος μέ-

χρι τοῦ 1830. Τότε αὐτοῦ τοῦ Κερνίκης κατέστη ὁ Μοσχονησίω (τοῦ Σμύρνης Ἐπίσκοπος πρόσφυξ Βαρθολομαῖος).

Φέρε ὅμως ἴδωμεν ἐὰν ταῦτα οὕτως ἔχει·

Ὀλίγας ἡμέρας, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Προκοπίου, κατόπιν κοινῆς συσκέψεως μεταξὺ τῶν προκρίτων τῶν Καλαβρῦτων καὶ τοῦ Παλ. Πατρῶν Γερμανοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπικοινωνήσῃσι μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ζητήσῃσι νέον Ἱεράρχην παρ' αὐτοῦ, ἀπεφασίσθη ὅπως, μέχρι τῆς λήξεως τοῦ Ἐθνικοῦ ἀγῶνος, ἀναλάβῃ τὴν Ἐποπτείαν ὁ Παλ. Πατρῶν Γερμανός, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπήγετο ἄλλως τε ἢ Ἐπισκοπὴ αὕτη.

Μετὰ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν οἱ Πρόκριτοι Ἀσημάκης Ζαῦρης, Σωτήριος Χαραλάμπης, Ἀσημάκης Φωτήλας καὶ Χρυσανθάκης Κοριτζόπουλος ἀπέλυσαν ἐξ Ἁγίου Σπηλαίου τῇ κθ' Ἰουλίου 1825 τὴν ἀκόλουθον ἐγκύκλιον διαταγὴν, ἐξ ἧς καταφαίνεται τὸ περιεχόμενον τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως, δίδονται δὲ καὶ αἱ δέουσαι νοθεσίαι καὶ διαταγαί.

«Αἰδεσιμώτατοι ἅγιοι ἱερεῖς, τίμιοι ἔφοροι καὶ πρόκριτοι καὶ λοιποὶ ἀδελφοὶ χριστιανοὶ τῆς Ἐπαρχίας τῶν Καλαβρῦτων σὰς ἀσπαζόμεθα καὶ σὰς χαιρετοῦμεν.

Ἐπειδὴ ὁ νόμιμος καὶ καλὸς ἡμῶν Ἀρχιερεὺς Ἅγιος Κερνίκης καὶ Καλαβρῦτων κύριος Προκόπιος ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον πρὸ ἡμερῶν τιῶν, ἐλυπήθημεν ὅλοι μας, ἐπειδὴ ἔμεινεν ἡ Ἐπαρχία μας ὑστερημένη αὐτοῦ τοῦ καλοῦ ποιμένου εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις. Πλὴν ἐπειδὴ ὁ Ἅγιος Θεὸς οὕτως ἠυδόκησεν, ἐκεῖνος μὲν ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς, ὁ δὲ κυριάρχης τῆς Ἐπισκοπῆς ταύτης Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν κύριος Γερμανός, μὲ τὴν συγκατάθεσιν τὴν ἰδικήν μας καὶ ὅλου τοῦ κλήρου τῆς Ἐπαρχίας μας ἤθελεν ἀποκαταστήσει ἄλλον ἀρχιερέα νομίμως καὶ κανονικῶς, ἐὰν δὲν ἠμποδοῖζον αἱ παροῦσαι περιστάσεις τῆς Πατρίδος μας.

Ὅθεν μὲ τὸ νὰ ἦναι ἀφεικτος καὶ ἀναγκαιστάτη ἢ ἀρχιερατικῇ προστασίᾳ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν, ἀπεφάσιεν ἡ Πανιερότης του καὶ μὲ τὴν ἰδικήν μας θέλησιν νὰ τὴν προστατεύσῃ ὁ ἴδιος ἐκκλησιαστικῶς, ἕως ὅτου νὰ εὐδοκήσῃ ἡ θεία Πρόνοια νὰ ἀποκατασταθῶσι καλῶς τὰ πράγματα τῆς Πατρίδος μας, καὶ νὰ διορισθῇ ἄλλος ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Λοιπὸν σὰς γράφει κινῶν¹ ἡ Πανιερότης καὶ σὰς εἰδοποιεῖ, σὰς

1. Τὸ πρῶτον τοῦτο ἔγγραφον τοῦ Π. Πατρῶν πρὸς τοὺς κατοίκους Κερνίκης καὶ Καλαβρῦτων δὲν τὸ εὗρομεν.

λέγομεν δὲ καὶ ἡμεῖς, ὅτι κατὰ τὴν εἰδοποίησίν του καὶ τὴν παραγγελίαν του νὰ γνωρίσητε προστάτην Ἐκκλησιαστικῶς τὴν Αὐτοῦ Πανιερότητα μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως ἄλλου Ἀρχιερέως, νὰ γνωρίσετε τοὺς Ἐπιτρόπους, ὅπου ἤθελε διορίσει κοινῶς καὶ κατὰ μέρος, νὰ δίδετε εὐχαρίστως τὰ κανονικὰ συνηθισμένα ἀρχιερατικὰ δικαιώματα κύρια καὶ τυχηρά, καὶ νὰ φέρεσθε μὲ εὐπειθειαν καὶ ὑποταγὴν, ὅτι τοὺς ἀνυποτάκτους, ὄχι μόνον ἡ Πανιερότης του θέλει παιδεύσει Ἐκκλησιαστικῶς, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς πολιτικῶς, διότι δὲν ὑποφέρομεν νὰ ἀκολουθῆ κανένα ἄτακτον εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν.

Αὐτὰ ἀπεφασίσθησαν ὡς νόμιμα καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ οὕτω νὰ ἀκολουθήσητε ἐξ ἀποφάσεως. Ὑγιαίνετε.

Ἀσημάκης Ζαήμης¹ Τῷ ἄνωκε Ἰουλίῳ κθ' ἐξ Ἁγίου Σπηλαίου, Σωτήριος Χαλαλάμπης.²

Ἀσημάκης Φωτήλας.³

Χρυσανθάκης Κοριζόπουλος».⁴

Γ'.

Ο ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ ΔΙΟΡΙΖΕΙ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΥΣ ΑΥΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΑΙ ΔΑΜΙΑΝΟΝ ΩΣ ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀνωτέρω προκηρύξεως ὁ Παλαιῶν Πατρῶν διώρισε τοὺς δύο Ἀρχιδιακόνους του Γαβριὴλ Ἀντωνιάδην ἢ Ἀντωνό-

1. Πολιτικὸς ἐπίσημος παλαιᾶς οἰκογενείας τῶν Καλαβρῶτων. Οὗτος ἀπέστειλε τὸν Χονδρογιάννην Μαζιώτην καὶ τοὺς ἄλλους νὰ κτυπήσουν τὸν τοῦρκον Σεῖδην Δαλιώτην καὶ Νικόλαον Ταμβακόπουλον εἰς τὴν Κατσάναν. Παρευρέθη εἰς τὴν μάχην τῆς Ἀκράτας, καὶ ἦτο ἀρχηγὸς τοῦ σερμίτου τῶν Νεζερῶν.

2. Ὑπῆρξεν ἐκ τῶν μεγαλητέρων ἀρχόντων τῆς Πελοποννήσου πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐκ τῶν πρωτεργατῶν ταύτης, ἐξελέγη δὲ καὶ Ἀρχιστράτηγος τῶν τῆς Ἐπαρχίας του Καπιταναίων, ἧς διώκει καὶ τὰ δύο σέμτια, τῆς Κατσάνας καὶ τῶν Χασίων, γεροσιαστῆς τῶν Καλτεζῶν, πληρεξούσιος εἰς ὅλας τὰς ἐθνικὰς συνελεύσεις, μέλος δὲ καὶ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

3. Διοικητὴς ὑπαρχῶν τοῦ σερμίτου Πειδαρτζίου προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Πρὸ ταύτης δὲ καὶ κατ' αὐτὴν εἶχε μεγάλην πολιτικὴν δύναμιν, δι' ἧς καὶ εἰς ὅλα ἐζητεῖτο ἡ γνώμη του. Ἐχρημάτισεν ἀντιπρόεδρος τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας. Διώκει τὴν ἠνωμένην στρατιωτικὴν δύναμιν τοῦ τμήματος τούτου καὶ τῶν Δεχοριτῶν, ἐβοήθησε δὲ μετ' αὐτῶν καὶ τοῦ υἱοῦ του Παναγιωτάκη εἰς ὅλας τὰς πολιορκίας καὶ μάχας, συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Δράμαλη, ἐχρημάτισε δὲ καὶ πληρεξούσιος εἰς ὅλας τὰς Συνελεύσεις.

4. Περὶ τούτου οὔτε ὁ Φωτᾶκος γράφει τι ἐν τοῖς βίοις τῶν Πελοποννησίων ἀνδρῶν, οὔτε ἀλλαχοῦ που ἠδυνήθημεν νὰ πληροφορηθῶμεν.

πουλον καὶ τὸν Δαμασκηνὸν Πολιτόπουλον ἢ Πολίτην, δι' ἐγγράφου του τοῦ ὁποῖου, δυστυχῶς, δὲν εὑρομεν, ὡς Γενικοὺς Ἐπιτρόπους, παρέμειναν δὲ ὡς τοιοῦτοι μέχρι τέλους Ἰανουαρίου τοῦ 1826.

Ὡς φαίνεται ὅμως ἐξ ἐγκυκλίου προκηρύξεως καὶ διαταγῆς τοῦ Ἵπουργείου τῆς Θρησκείας, παρὰ τὰ διαταχθέντα ἐν τῷ ἀνωτέρῳ προεκτεθέντι ἐγγράφῳ τῶν προκρίτων τῶν Καλαβρύτων, ὅτι «Ὁ κυρίαρχος τῆς Ἐπισκοπῆς ταύτης Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν κύριος Γερμανός, μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τὴν ἐδικὴν μας καὶ δλου τοῦ κλήρου τῆς Ἐπαρχίας μας . . . ἔθεν μετὰ τὸ νὰ ἴηται ἀφευκτος καὶ ἀναγκαιοτάτη ἡ Ἀρχιερατικὴ προστασία εἰς τὴν Ἐπαρχίαν, ἀπεφάσισεν ἡ Πανιερότης του καὶ μετὰ τὴν ἐδικὴν μας θέλησιν νὰ τὴν προστατεύσῃ ὁ ἴδιος Ἐκκλησιαστικῶς . . .». Ὁ κλήρος καὶ λαὸς τῶν Καλαβρύτων, οὐδὲν λαδῶν ὑπ' ὄψει τὴν ἐκφρασθεῖσαν κοινὴν ἐπιθυμίαν Ἀρχιεπισκόπου καὶ προκρίτων περὶ ἐγκαταστάσεως νέου Ἀρχιερέως, ἂν μὴ ἠμπόδιζον αἱ καιρικαὶ περιστάσεις τῆς Πατρίδος, οὐδὲ τὰς διαταγὰς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν προκρίτων ἐσεβάσθησαν, οὔτε τὴν δέουσαν πειθαρχίαν ἐπέδειξαν, οὔτε καὶ τὰς κανονικὰς ἐπιχορηγήσεις εἰσέφερον πρὸς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιτρόπους τοῦ Π. Πατρῶν. Δι' ὃ οὗτος, μετὰ τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, ἠναγκάσθη νὰ ἀναφέρῃ ταῦτα πρὸς τὸ Ἵπουργεῖον τῆς Θρησκείας, ἀπεφάσισαν δ' ἀπὸ κοινοῦ, ὅτε Ἵπουργὸς τῆς Θρησκείας Ἐπίσκοπος Δαμαλῶν Ἰωῆς καὶ ὁ Παλαιῶν Πατρῶν, νὰ ἀπολύσωσι ταυτοχρόνως Ἐγκυκλίους νοθευτικὰς καὶ ἐπιτακτικὰς, πρὸς διόρθωσιν καὶ ἐπαναφορὰν τῶν ἀπροστατησάντων ἀπὸ τῆς Κανονικῆς αὐτῶν Ἀρχῆς εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ὑποταγῆς πρὸς αὐτήν. Καὶ τὸ μὲν ἔγγραφο τοῦ Ἵπουργοῦ τῆς Θρησκείας ἔχει οὕτω :

«Περίοδος Γ'.

ἀριθ. 3950.

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Ἵπουργεῖον τῆς Θρησκείας

Πρὸς ἅπαντας τοὺς αἰδεσιμωτάτους ἱερεῖς, ἐντιμοτάτους προκρίτους καὶ λοιποὺς χριστιανοὺς τῆς Ἐπαρχίας Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων, καὶ πρὸς τοὺς Πανοσιωτάτους καθηγουμένους τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων αὐτῆς.

Ὅλοι ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἀποβλέποντες εἰς ἓνα πολλὰ καλὸν σκοπὸν ἐσηκώσαμεν τὰ ὄπλα διὰ νὰ φυλάξωμεν τὴν πίστιν μας, ν' ἀδξήσωμεν τὰς ἀρετὰς μας, καὶ νὰ ἐλευθερώσωμεν αὐτήν καὶ τὴν Πατρίδα μας ἀπὸ τῶν Τουρκικῶν περιορισμῶν. Ἀλλ' ἐὰν παρατηρήσωμεν, βλέπομεν τὸ ἐναντίον τώρα νὰ γίνεταί ἀπὸ τοὺς Ἐκκλησιαστικῶς μάλιστα, οὐ-

Θεολογία Τόμος ΙΑ'

τινες χρεωστοῦν νὰ δείχνουν τὸ καλὸν παράδειγμα καὶ εἰς τὸν κοινὸν λαόν. Οἱ ἱερεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνεπιστεύθη παρὰ τοῦ Θεοῦ ὁ χαλινὸς τῆς θρησκείας, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι θέλουν νὰ δίδουν εἰς τὸν λαὸν παράδειγμα ἀταξίας. Καὶ τὴν ὑπακοήν, τὴν ὁποίαν οἱ ἱερεῖς χρεωστοῦν νὰ δείχνουν πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς Κυριάρχας των, καὶ τὰ ιαονικὰ ἔθιμα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀποδίδουν πρὸς αὐτούς, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἱ ἱερεῖς τὰ ἀπαιτοῦν ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς, τώρα ἀπειθοῦντες δὲν τὰ ἀποδίδουν. Ὡστε ἐσηκώσαμεν τὰ ἔπλα, ὄχι νὰ διορθώσωμεν, ἀλλὰ νὰ κρημνήσωμεν καὶ ἔτι ἦτον ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας κανονισμένον.

Ταῦτα προγράφονται, διότι ἐπληροφόρηθη τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, ὅτι οἱ ἱερεῖς τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς δὲν πληροῦνουν πρὸς τὸν κανονικὸν Κυριάρχην αὐτῆς. Πανιεροσεβασμιώτατον ἅγιον Παλαιῶν Πατρῶν τὰ ἐμβρατίκια, τὰς ζητείας, καὶ ὅσα συνάξουν ἀπὸ γάμους καὶ ἀφοριστικά.

Ὁ ἀπαιτούμενος ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο περὶ τούτου ἔλεγχος, ἤθελε γένη αὐστηρότατος πρὸς τοὺς τσαούτους ἱερεῖς, τοὺς παραβαίνοντας τὰ χρέη των, ἂν ἐγνώριζεν, ὅτι μέλλουν νὰ φανοῦν ἄκαμπτοι πρὸς τὰς προσεινεῖς αὐτοῦ διαταγὰς τε καὶ προτροπὰς.

Ὅθεν διατάττεσθε διὰ τοῦ παρόντος ἅπαντες οἱ ἱερεῖς τῆς Ἐπαρχίας ταύτης, καὶ οἱ καθηγούμενοι τῶν μοναστηρίων, καὶ οἱ κοσμικοὶ, ἵνα εἰς τὸ ἐξῆς, μηδενὸς ἐναντιουμένου, πληρῶνῃτε πρὸς τὸν διορισθησόμενον παρὰ τῆς Πανιεροσεβασμιότητός του Ἐπίτροπον, ὅλα τὰ ἱερατικά σας χρέη, ἐμβρατίκια, ζητείας, καὶ ὅσα ἄλλα ἐσυνάξατε καὶ ἔχετε συνηγμένα ἀπὸ γάμους καὶ ἀφοριστικά, καὶ νὰ γνωρίζητε τοῦ λοιποῦ τὸν Ἐπίτροπον τῆς Πανιεροσεβασμιότητός του, ἐπιστάτην τῶν κυριαρχικῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων.

Ὅτω πολήσατε διὰ νὰ φαίνησθε εὐάρεστος πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ὑπουργεῖον τοῦτο, πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν, ἣτις δὲν ἀνέχεται νὰ ἀκούη ταῦτα, θέλουσα τὴν Ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν, καὶ πρὸς τὴν Πανιεροσεβασμιότητά του, τὸν κανονικὸν καὶ νόμιμον κυριάρχην σας.

Τῆ 19 Ἰανουαρίου 1926 ἐν Ναυπλίῳ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Θρησκείας
(Τ. Σ.) † Ὁ Δαμαλῶν Ἰωνᾶς¹

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Ἰωάνναφ Βυζάντιος²

1. Ὁ Ἀρχιερεὺς οὗτος ἐν ἀρχῇ τῆς Ἐπαναστάσεως εὐρεθεὶς εἰς Μέγαρον ἐνεθάρρυνε τοὺς κατοίκους αὐτῶν. Φροντίσας δὲ νὰ πολιορκηθῇ τὸ φρούριον τῆς Κορίνθου ἀπέστειλεν ἐκεῖ Μεγαρίτας καὶ ἄλλους, ἐφάνη δὲ καθ' ὅλα ὠφέλιμος μέχρι ἐντελοῦς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἔθνους. Ἀρχομένου τοῦ 1825 λόγῳ τῆς συμβάσεως ἐν Πελοποννήσῳ διχονοίας, παραιτησαμένου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Θρησκείας τοῦ Ἀνδρούσης Ἰωσήφ προήχθη εἰς Ὑπουργὸν τῆς Θρησκείας κατὰ Μάρτιον ὁ Δαμαλῶν οὗτος Ἰωνᾶς, συνετέλεσε δὲ πολὺ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εὐταξίας ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι.

2. Ὁ κληρικὸς οὗτος πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως εὐρίσκειτο ἐν Πελοποννήσῳ

Τὸ δὲ ἔγγραφον τοῦ Π. Πατρῶν Γερμανοῦ ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Ἡμέτερος Ἐπίτροπος τῶν χωρίων τῆς Ἐπαρχίας Κερκίκης καὶ Καλαθρότων, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ Εὐχὴ, Εὐλογία καὶ Συγχώρησις.

Ἄφ' οὗ ἀνελάβομεν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν προστασίαν αὐτῆς τῆς Ἐπαρχίας, σὰς εἰδοποιήσαμεν μὲ γράμμα μας¹, ὅτι διωρίσαμεν δύο Γενικοὺς Ἐπιτρόπους, τὸν τε δσιώτατον ἡμέτερον ἀρχιδιάκονον κύρ Γαβριήλ, καὶ τὸν ἀρχιδιάκονον κύρ Δαμασκηνόν, διὰ τὰ διδετε εἰς αὐτοὺς κάθε λογαριασμόξ. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ νὰ ἦναι γενικοὶ ἐπίτροποι εἶναι περιττόν, διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἐξῆξ, ὁ μὲν ἀρχιδιάκονος κύρ Δαμασκηνός θέλει μένει ἐλεύθερος αὐτοῦ τοῦ βάρους τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν δὲ ἀρχιδιάκονον κύρ Γαβριήλ θέλει γνωρίζετε ὡς γενικὸν ἐπίτροπόν μας, εἰς τὸν ὅποιον θέλει παραδώσετε, εἴτε λογαριασμόν ἔχετε ἀπὸ γάμους καὶ ἀφοριστικά, καὶ εἰς αὐτοῦ τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν ὑπογραφὴν θέλει ὑπακούετε. Προσέχετε δὲ καλῶς, νὰ μὴν συγχωρῆτε παράνομα συνοικέσια, διότι θέλει δώσετε λόγον ἐν καιρῷ. Οὕτω ποιήσατε, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐλογίᾳ εἴη πᾶσιν ὑμῖν.

Τῇ κ' Ἰανουαρίου αἰώς' ἐκ Ναυπλίου.

Ἡ Π. Πατρῶν Γερμανός»

Δ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ Ο ΓΑΒΡΙΗΛ ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΠΑΤΡῶΝ ΚΑΙ ΚΕΡΚΙΚΗΣ.

Τέσσαρας μῆνας μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς τοῦ ἀπέθανεν ἐν Ναυπλίῳ προσβληθεὶς ὑπὸ τύφου ὁ ἀειμνήστος ἀρχιεπίσκοπος,

ὡς διδάσκαλος. Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τρέχων πανταχοῦ καὶ κηρύττων ἐνεθάρρυνε τὸν λαόν καὶ ἐνεθουσίαζε τὸν στρατόν, ἐξυπνέτησε δὲ τοὺς ἀρχηγούς καὶ ἰδίᾳ τὸν Γενναῖον Κολοκοτρώνην ὡς Γραμματεῦ. Εἰς Ἄρειαν ἐξεφώνησε λόγον ἐνθουσιώδη πρὸς τὸν στρατόν πρὸ τῆς κατὰ τοῦ Ναυπλίου ἐφόδου. Ἐξηκολούθησε δὲ καὶ μετέπειτα τὸ ἔργον τοῦ Ἱεροκήρυκος. Ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ ἀνωτέρω Ἰωᾶ, ὁ Ἰωάσαφ οὗτος ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Θρησκείας νέαν παράκλησιν ζητῶν τὴν ἔγκρισιν καὶ τὴν ἀδειαν τῆς ἐκδόσεως. Ὁ Ὑπουργός ἐνέκρινε καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τὴν ἀδειαν τῆς ἐκδόσεως καὶ ἐξεδόθη ὑπ' ἀριθ. 12821, δὲν ἐδημοσιεύθη ὁμοίως, ἀθλον διὰ ποῖον λόγον. Ἐχρημάτισεν ὁ Ἰωάσαφ οὗτος ὡς Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Θρησκείας ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Δαμαλῶν Ἰωᾶ.

1. Δυστυχῶς δὲν γνωρίζομεν ἂν τὸ γράμμα ταῦτο ὑπάρχη πον, ὡς καὶ ἂν ἐδημοσιεύθη.

ἦται τῇ 19 Μαΐου 1826, ἔσπε' αὐτοῦ ὁμοῦ διορισθεὶς ἀρχιδιάκονος Γαβριήλ Ἀνωτιάδης ὡς Γενικός Ἐπίτροπος ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων. ἐξηκολούθησεν ἐπιτροπεύων μέχρι τοῦ 1827. Σεπτεμβρίου 24, ὅπότε διορίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1715 Διατάγματος αὐτῆς Τοποτηρητῆς τῆς Ἐπαρχίας Πατρῶν. Τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου τούτου κοινοποιεῖ πρὸς τὴν Δημογεροντίαν Παλ. Πατρῶν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Γραμματεὺς Ἀναστάσιος Λόντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1117 ἐγγράφου αὐτοῦ ἔχοντος οὕτω.

* Ἀριθ. 1117

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας

Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας

Πρὸς τοὺς Δημογέροντας τῆς Ἐπαρχίας Π. Πατρῶν

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιδιάκονος κύριος Γαβριήλ ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1715 Διατάγματος αὐτῆς, νὰ διαμείνῃ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς Τοποτηρητῆς τῆς Ἐπαρχίας Παλ. Πατρῶν καὶ ἐπιστάτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων αὐτῆς. Διατάττεσθε λοιπόν, συνεννοούμενοι μετ' αὐτοῦ, νὰ ἐπαγρυπνήτε, καὶ νὰ φροντίσητε εἰς τὸ νὰ εἰσαχθῇ ἡ ἐκκλησιαστικὴ εὐταξία εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, καὶ νὰ φυλάττωνται οἱ Κανόνες καὶ αἱ διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας. Προσέτι νὰ δίδετε πρὸς αὐτὸν χεῖρα βοηθείας διὰ νὰ συνάζῃ ὅλα τὰ νόμιμα, καὶ συνήθη δικαιώματα τῆς Μητροπόλεως ταύτης, καθὼς καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀνηκόντων τῇ Μητροπόλει ταύτῃ Μοναστηρίων, καὶ νὰ μὴ ἀφίνετε νὰ διαρπάζωνται ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἀτάκτους καὶ ἀπειθεῖς. Τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖ ἐξάπαντος ἀπὸ σᾶς ἡ Κυβέρνησις καὶ μὴ ἀμελήσετε.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 24 7[6]ρίου 1827.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Γραμματεὺς

(Τ. Σ.) Ἀναστάσιος Λόντος»

Ἀπὸ δὲ τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ 1827, ὅπότε ἐν ἀναμονῇ τῆς ἀφίξεως τοῦ Κυβερνήτου Ἰωάννου Καποδίστριας διώκει τὰ τῆς Ἑλλάδος ἀντ' αὐτοῦ ἡ ὀνομασθεῖσα Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 795 ἐγγράφου αὐτῆς¹, διαβιβασθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1482 ἐγγρά-

1. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη διώκησεν ἀπὸ τῆς 2 Ἀπριλίου 1827 ὅτε ἦ ἐν Τροιζήνι Ἐθνικῇ Συνέλευσις ἐξέλεξε τὸν Καποδίστριαν ὡς Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς 20 Ἰανουαρίου τοῦ 1828, ὅτε, φθάσας εἰς Ναύπλιον ἀπὸ τῆς 18. ἀπεδιβάσθη καὶ μετέθη κατ' εὐθείαν εἰς τὸν ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, συμπιπτοῦσας ἡμέρας Κυριακῆς.

φου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Γραμματέως Ἀναστασίου Λόντου, προήγαγεν αὐτὸν εἰς Τοποτηρητὴν τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως· διὰ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1481 ἀνακοινῶν ἡ αὐτὴ ἀρχὴ «πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς καὶ ἡγουμένους, καὶ πρὸς τοὺς δημογέροντας, ὀπλαρχηγούς, καὶ ἅπαντας τοὺς κατοίκους τῆς Ἐπαρχίας Κερνίκης» ὅτι διορίζει τὴν Πανοσιότητά Του Τοποτηρητὴν κ.τ.λ.

Καὶ τὸ μὲν ὑπ' ἀριθ. 795 τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχει οὕτως:

«Ἀριθ. 795.

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ διατάττει

α'. Ὁ Ἀρχιδιάκονος Γαβριὴλ Ἀντωνιάδης διορίζεται Τοποτηρητὴς καὶ Ἐπιστάτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐπαρχίας Κερνίκης.

β'. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα, ἐκδίδουσα τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας.

Ἐν Αἰγίνῃ τῆ 31 Ὀκτωβρίου 1827.

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ

Γεώργιος Μαυρομιχάλης¹

Ἰωάννης Μ. Μιλαήτης²

Ἰωαννοῦλης Νάνκος³

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας
Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἀναστάσιος Λόντος⁴

Ὅ,τι ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐν Αἰγίνῃ τῆ 10 Νοεμβρίου 1827.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας
Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

(Τ. Σ.) Ἀναστάσιος Λόντος»

(Συνεχίζεται)

† Ο ΗΛΕΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

1. Υἱὸς τοῦ Πετρόμπετη, μυηθεὶς ἐν Κωνπόλει ἀπὸ τοῦ 1818 εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς. Εἰργάσθη ἐνθουσιωδῶς τόσο πρὸς ἔργον τῆς ἐπανάστασεως, ὅσον καὶ πρὸς εὐδοκίαν αὐτῆς λαθῶν μέρος εἰς διαφόρους μάχας. Ἀπετέλεσε μέλος τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐτιμήθη δὲ τὸ κατ' ἀρχὰς καὶ ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου. Ἀκολούθως ὅμως ἔπεσον ὑπὸ τὴν δυσμένειαν αὐτοῦ, ὅν ἐν τέλει ἐδολοφόνησε μετὰ τοῦ θείου του Κωνσταντίνου μεθ' ὃ κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθη πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ἐγκαθεύκτου τότε πατρὸς του.

2. Μέλος τῆς Ἀντικυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς. Περὶ αὐτοῦ οὐδὲν ἕτερον γνωρίζομεν.

3. Υἱὸς τοῦ Νικολάου Νάνκου, οἰκογενεῖας παλαιᾶς τῆς Λειβαδίας. Ἰππῆρε φιλικός, μετέσχε τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος, ἔπεσε δὲ μαχόμενος ἐν τῇ κατὰ τῆς Ἀττικῆς ἐκστρατεία.

4. Οὗτος ἐπεκλήθη «πολιτικός». Ἐξεπαίδευσθη ἐν Εὐρώπῃ διεκρίνετο δὲ διὰ τὴν σύνεσιν αὐτοῦ. Μετέσχε τῶν Ἐθν. Συνελεύσεων, διατέλεσε Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας, ἐπὶ τῆς Ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς, γεροισιαστὴς ἐπὶ τῆς πρώτης Βασιλείας, πολλάκις ὑπουργός, καὶ αὐτὸς γεροισιαστὴς, διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τοῦ θανάτου του.